

Sociální pomoc

Mirka Wildmannová

Sociální pomoc

= činnost subjektů směřující k poskytnutí pomoci všem osobám, které jsou ohroženy obtížnou sociální situací. Tato pomoc má umožnit tuto situaci řešit nebo zmírnit.

***Obtížná sociální situace* – nepříznivý stav nebo souhrn nepříznivých podmínek a okolností vztahující se k osobě nebo společně posuzovaným osobám**

Cíl sociální pomoci

- **Navrátit občanovi co nejrychleji sociální suverenitu**
- **Pomoci překonat přechodně stadium sociálně-ekonomických potíží**
- **Řešit trvalé svízelné postavení**

System sociální pomoci řeší situace:

- **Kdy jsou ohrožena práva občana**
- **Kdy se občan nachází v hmotné nouzi**
- **Kdy je občan v sociální nouzi a není schopen zabezpečit svoje potřeby vlastními silami**
- **Kdy mu tato situace hrozí**

Výchozí principy moderní sociální pomoci:

- **Demonopolizace**
- **Decentralizace státní sociální správy**
- **Demokratizace sociální správy**
- **Pluralizace zdrojů pomoci**
- **Změna objektu sociální pomoci**
- **Pluralizace forem – nástrojů sociální pomoci**
- **Humanizace prostředků sociální pomoci**
- **Přiměřenost sociální pomoci sociální potřebě**
- **Personifikace sociální pomoci**
- **Profesionalizace sociální pomoci**

Nástroje sociální pomoci

- **Poradenství**
- **Sociálně-právní ochrana**
- **Sociální prevence**
- **Sociální služby**
- **Dávky sociální péče**

Poradenství

- **Výměna informací mezi
poradcem a klientem**
- **Úkolem poradenství je
poskytnout pomoc při řešení
obtížných sociálních situací
občanů**

Sociálně-právní ochrana

- **Poskytuje se nezletilým dětem a občanům, kteří nemají způsobilost k právním úkonům nebo nejsou schopni vlastními silami uplatňovat oprávněné zájmy a zákonem chráněná práva**
- **Preventivní a poradenská činnost**
- **Výchovná opatření**
- **Ústavní výchova a ochranná výchova**

Sociální prevence

- **Soubor aktivit ovlivňujících proces socializace a sociální integrace**
- **Ochrana společnosti před sociálně patologickými jevy (kriminalita, toxikomanie, rasismus, sociální parazitismus, násilí)**

Sociální služby

Služby sociální péče

- **Pečovatelská služba**
- **Osobní asistence**
- **Služby rané péče**
- **Domovy pro osoby se zdravotním postižením**
- **Domovy pro seniory**
- **Chráněné bydlení**
- **Odlehčovací služby**
- **Sociálně zdravotní služby**

Služby sociální intervence

- **Sociální poradenství**
- **Azylové domy**
- **Denní pobyty pro bezdomovce**
- **Noclehárny**
- **Krizová centra**
- **Linka důvěry**
- **Střediska drogové intervence**
- **Domy na půl cesty**
- **Terapeutické komunity**

Financování sociální péče

- **Sociální služby**
 - Dotace „na lůžko“
 - Dotace „na hlavu“
 - Kraje
 - Obce (dotace na provoz DpS a ústavů sociální péče)
 - NNO
 - občané
- **Dávky sociální péče**
 - Převážně financováno ze SR

1. Dávky při nedostatečném příjmu

- **Příspěvek na výživu dítěte**
- **Fakultativní dávky**
- **Bezúročné půjčky**

2. Dávky pro těžce zdravotně postižené občany, staré občany a osoby pečující o těžce zdravotně postižené občany

- **Jednorázové dávky pro těžce zdravotně postižené občany a staré občany**
- **Opakující se peněžité dávky pro těžce zdravotně postižené a staré občany**
- **Mimořádné výhody pro občany se zdravotním postižením**
- **Příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu**

3. Účelové dávky na specifické potřeby

- **Dávky pro rodiny s dětmi**
- **Nenárokové dávky občanům společensky nepřizpůsobeným**
- **Nenárokové dávky občanům, kteří potřebují zvláštní pomoc**

Problém nečerpání dávek

- **Neznalost existence příslušné dávky**
- **Složitost žádosti o dávku – nejasnost v pravidlech**
- **Neschopnost komunikovat v úředním jazyce**
- **Zvládnutí administrativní procedury**

Východiska systému a problémy k řešení:

- Skloubit koncipování podmínek nároků na pomoc
x
odborné posouzení individuální situace osoby
- Systém nesmí deformovat, nýbrž účelně korigovat primární příjmové rozdělení občanů vzniklé na trhu práce = odstranění tvrdostí trhu – akcent na nepeněžní formy sociální pomoci a sociální služby
- Důraz na aktivní opatření sociální pomoci : sociální prevence, práce s občanem
- Testování majetku klienta (stanovit vyvážený poměr mezi nutností ověřit co nejvíce okolností a nutnost respektovat soukromí občana)

Literatura:

- Krebs a kol.: Sociální politika, kap. 13